

DOBROGEA JUNĂ

ABONAMENTE
Pe un an   10 Leu
Pentru preoți și învățători   8 "
Anunțuri și reclame după invatază.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare de două ori pe lună

DIRECTOR SI PROPRIETAR
CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Durăncările

Cultura Generală.

Am spus că limbile ellenă și română ocupă locul de frunte în ceea ce priveste forma, adică limba, cum și în ceea ce privește fondul, sau materia.

Deosebirea între limbile vechi și noui constă în faptul că: pe cînd fondul la cele dintîi e natural, la celelalte e căutat sau inventat. În această privință operele vechi se asemănă cu viața și civilizația antică. Vechele cetăți se dezvoltă treptat, cu început, în sinul naturei, în voia și sub indenunele ei, nu ca cele de astăzi, sub prescripțiunile și restricțiunile legilor. Orice mișcare în ele e naturală; arta se dezvoltă încet. Înțează spre desăvîrșire, fără însă a rupere cu natura; științele, literatura de asemenea. Spre exemplu: Poezia începe cu Homer, cel atât de strins legat de natură — volu să înțeleg poezia națională — și ajunge la dramă, după ce a trecut prin poezia lirică; filosofia începe cu mică încercare de cugere atingind mai tîrziu filosofia morală, ideologia și metafizica.

Acelaș lucru se poate spune de istorie, retorică și celelalte.

Astfel spiritul vechiului desvoltându-se și natural, produce și caracterul naturale, neviolente și inviolabile.

Felul de a lucra este strins legat de felul de a cugeta. Deprinzindu-te a cugeta că și cel vechi, neîndoios că te vei deda mai curînd cu felul lor de acțiune și de trai. Efectul binefăcător va fi mai curînd obținut la spiritele încă în formăție.

Iacă dar de ce suntem de părere, că operele clasice constituie o materie de primă necesitate pentru gimnaziul și licee.

Acest soi de instrucție a produs treptat în for, pe piețe, nu în Universități, bărbății politici pentru cari cuvîntul de criză era un non-sens; strategici, în fața căror ar fi cedat orice Bonaparte; legislatori fără consultul căror un jurisconsult modern nu se poate concepe; poeti în mîini cu lire, al căror ecou vibrează și astăzi; oratori în fața cuvîntului căror cădea nimicit fierul și aurul; filozofi predicînd cu secole înainte de

Christos, cea mai creștinească virtute, ea aceea: de a nevoi să nedreptățești sau să fil nedreptățit, preferat pe aceasta din urmă; patrioți pe mormîntul căroră, pilpale încă și astăzi flacără gloriei și a iubirii de neam!

Pînă acum am adus două argumente întru susținerea instrucționil clasice și anume: fondul și forma.

Al treilea argument, tot pe atît de însemnat cum și — ne place a crede — tot pe atît de convingător, este și următorul. În operele rămase noi și pe urma celor două distinse popoare ale anticității își au sorgintea totă afluință știință modernă, adică: filolog, teologie, dreptul și medicina. În Homer poti vedea pe poet, filosof, filolog, teolog, psiholog, orator, botanic, etc.; cititorul operelor lui e captivat, fermecat, se simte mai înțîar, mai superior săi, sau, cum zicea un print, se simte pe sine mai înalt cu douăzeci de picioare. Filozofia modernă într-o accepție mai largă, coprinzind și teologia nu se poate concepe fără a fi studiat pe Platone și Aristotele. Pentruca să tragă cineva foloase mai practice din studiul istoriei contemporane, ca să nu poată fi luat de vîrtejale vieții de astăzi, pentru ca să devie cetățean bun și desăvîrșit și în general om de caracter, sincer către amici și mărinimos către dușmană, trebuie să citească fără întrerupere pe Thucidide. Juristul trebuie să cerceteze discursurile magistrale și pline de erudiție și patriotism ale lui Demostene și în special pe Cicerone și celelalte opere de acest gen ale fiilor Cetății-Eterne, unde s-a dezvoltat dreptul roman și fără de care nu se poate studia dreptul modern. Medicul devine mai stăpîn pe arta sa răsfoind pe Hippocrate și Galen și citind cîteva paragrafe din carteia II a lui Thucidide, în care mărele istoric ne dă tipul unei expunerî medicale de prima forță. De asemenea în limba ellenă și română teologul găsește în original Sfinta Scriptură cum și toate scrierile părintilor bisericel.

Am expus pînă acum foloasele că decurg din instrucținea clasice din punct de vedere pur pedagogic; vom căuta să discutăm aceeași temă din

punct de vedere etnic, adică în calitatea noastră de Români.

Orice om poartă un respect inexprimabil pentru orice obiect, care a parținut străbunilor săi și pe care l-a moștenit dela dînsul. O armă atrănată de cul, din vremuri, pe peretele odăi-mele, fie de construcție eft de veche și absolut netrebuincioasă pentru ziua de astăzi, sau orice altă sculă ne avind altă valoare de cît pe aceea archeologică, năști schimbă-o pe un dar fie eft de prețios. Dar obiectul moștenit dela părinți devine și mai inapreciabil, cînd a fost de o atare natură, că pulberea veacurilor nu a putut distruga sau măcar acoperi luciul și cind, de departe chiar, cu toată vecimea lui de milii de ani, are darul și puterea să electrizeze, să galvaniize și să încătuzeze orice suflat.

Fiecare națiune, fie ea de originea cit de neînsemnată, simte o deosebită măgurire și placere în cercetarea și amintirea operelor vietei ei istorice. Uniș merg chiar pînă la a falsifica Istoria, a făuri legende, numai și numai pentru a-și satisface această dorință, de altfel foarte legitimă.

Ei bine, noi, descendenții ai acelui popor, a cărui istorie e scrisă cu litere de aur în Cartea veacurilor, cu o origine, pentru care se simte mîndru orice apuzeat, să disprețuim sau să nu dăm atenția cûvenită operelor sale, pentru care Italianul și chiar Francezul crede că nu a adus încă prinosul meritat de venerație, iar Anglo-Saxonul nu știe cum să-și împărtă timpul, pentru ca să-l consacre mai multe ore de studiu?

O, nu! Datoria ce ni se încumbă e sfintă și în cazul nostru, pot zice, de două ori sfintă. Căci în caz contrar, ne-am atrage o grea răspundere față de acel tribunal, tot așa de bătrîn ca și timpul și tot așa de drept ca Acela care guvernează timpul, ne-am atrage o grea răspundere — zic — și bine-meritată, față de Istorie.

Tot din punct de vedere pur etnic, românesc, studiul limbii latine se impune, căci ne corijăm treptat și pe neșimțite limbă, în care, din cauza peripetiilor cunoscute s-au introdus atîtea elemente barbare. Aci țin să adaug, că nu nutresc iluzia că vom parveni să-i zicem berzii: „ciconia”.

Această școală, combătută în timp de d. T. Maiorescu și de cel grupări în jurul "Convorbirilor literare", nu poate și nici nu va putea vrăodată da rezultatele viseate.

○ ○ IMPRENTA ○ ○

Ne găsim în plină campanie electorală și oră cit mi-ar fi de bine cunoscut fereful pe care se desfășoară lupta, totuși să ibesc de unele lucruri, care nu pot de către să mă impresioneze.

In prima linie, perversitatea alegătorului. Rare vei întâlni un cetățean, care să aibă curajul necesar, să-l spună neted ce gîndeste. Cu același zimbă pe buze, cu aceeași mină — ca și cind și-ar fi supus mușchii obrazului la îndelungate și repetitive exerciții — dă asigurări și unora și altora. Să nu vei întâlni această lipsă de încredere în sine numai la oamenii, cari au nevoie de toată lumea, ci și la persoane cu situații mai mult sau mai puțin independente.

In grija lor de a-si ascunde cugetul și simțimintul, într'alii își perd cumpăratul, fo că vezzi oamenii nelușrați, juriindu-se pe... copiii lor, că-i vor da votul?

Dacă perversitatea alegătorului e mare, n'ò întrece însă pe a politicianului candidat. Reaia credință a acestuia nu cunoaște mărginile, e un adevărat fenomen un politician demn și de bună credință!

Impresiunile acestea ni le sugerează din nou și alegerile de est-impărăție a persoanele puse în joc.

Sunt proaspete încă în mijloc tuturose și n'admit nici o contestare încriminările aduse de d. Bănescu dizideanul liberale și, în special d-lui Andronescu. Pătem numai persoane, față de care fostul primar conservator trăia pe acesta din urmă cu calificative, pe care condeul nostru refuză să le reproducă. Cu toate acestea d. Bănescu n'a ezitat un moment să ia alături cu d-sa pe listă pe același d. Andronescu. Poate să lege pe acești doi oameni un atașament sincer și de bună credință?

Să cite alte „înfrângeri” de acestea nu-mi văd zilnic ochii, cu ocazia alegerilor apropiate? Să cite făgăduințe, pe care le și absolul irealizabile, nu văd dindu-se în tot momentul? Să de către ori n'ám auzit pe șeful opoziției unite de astăzi, întrebând de sănătatea celor de acasă pe rîste oameni, pe cari acum doi ani a căutat să-l trimeată pe graniță?

Să ia perversitatea aceasta a politicianului, cum vrei să răspundă alegătorul, care și vede din cind în cind viața și avere la dispoziția acestor fără-de-lege?

Iată de ce mi-apare seamă și demnă figura d-lui Scarlat Vărvan, prefectul județului nostru.

Făceam acum doi ani, ca credincios soldat, campanie în opoziție împreună. Candida d-sa în alegeri și la birou, unde învita tot felul de oameni ca să-l convingă, spunea d-sa — ca să-l roage, voilă spune eu — față de nici unul din toți aceștia n'a avut o atitudine din acela, care să-l facă să mi se pară înaintea ochilor mai mic și mai puțin mindru de căt eram deprins să-l văd în totdeauna, și nici n'a făcut vreunui o promisiune din acela, de care de mai n'ainte sătă, că nu se va putea fine.

Stă jos pe fotoliu și ținea în picioare lunea, de care, la urma urmelor, avea nevoie!...

Mi-e veșnic viu în minte tabloul acesta și îmi apare din ce în ce mai grandios, cu că văd la adversarii d-sale făcind uz de mijloace, cari nici lor cinsti nu le aduc și fac în același timp o penibilă impresie asupra alegătorilor, asupra căror se exercită o astfel de detestabilă înfluirere.

CE-SAR.

Parveniții.

Nicic mal interesant ca parveniții, nici mal favorabil ca lumina aruncată asupra acestor paraziți sociali.

Parveniții! Iată săptă viețuitoare cea mal periculoasă din că există, mai de temut ca viperile, mai devastatoare ca ciuma, mai de ingrijit ca trăsnetele, mai spăimântătoare ca pedeapsa divină, — căci viperile sunt puține, trăsnetele cad rar, ciuma e pusă la carantină, Dumnezeu — prea iertător iartă păcătoșilor; dar parveniții sunt mulți și răsar preutindeni, ei sunt fulgeratori, au drumi deschise și nu iartă nici odată, acești Dumnezel pămînteni, cari au detronat pe Dumnezeu!

Cei ce ne-ău omorât inima, cei ce ne-ău înstrenat de ceruri, cei ce stăvilesc entuziasmul

spiritului său. În avântu-l către omul și lume, în fine căt ce să fie în casă carul progresului moral, ne lucă să viață un chiu insuperabil, din nouă un ideal, nu sunt altii de căt parveniții, acești paraziți veninoși pe care — ca un semn al degenerării noastre timurilor — îi suportăm cu lezofia istorică, cu care orientația suportă jugul fatalului destin.

Născuți din umbră, la început operează în umbră, precum și mai tîrziu și să arunce umbră groasă asupra vieții lor meschine — umbră care a patrat în tot-deauna săvîrșirea faptelor rele — și de aceia nu apar în lumina trebuințoasă în față ochilor noștri împărejenați de nevoile trafului.

Adinci psihologi din fire, cu ochi mai pătrunzători de căt ai răpitoarelor care zăresc din înăltime prada, parveniții își cunosc bine lumea, și să intrebuițeze la timp naivitatea sufletelor curate, își aleg cu precizie climpul de bătăie și, odată acestea împlinite, urcați pe piedestalul avetilor, ori a înaltelor poziții sociale, mușcă în dreapta și în stînga, sfîșie tot ce le ese în cale, dărâmă tot ce stăvilește pornirea lor haină, căci parveniții sunt egoiști și fără patrie.

Parveniții sunt ambițioși, vanitoși și energici. El iubesc mult viață, trăesc mult căci trăesc bine. În orele de deliciu, el zimbesc mefisto felic de naivitatea gloatei, prin care își au tăiat drum fericitor, naivitatea pe care o consideră moliciune și imbecilitate. Parveniții sunt rău născuți și rău crescuți; parveniții sunt incuști, deși mulți posedă „diplome” covîrșitoare, — căci omul educat și cu adevărat „cult” suferă de durerea altuia; iubește bine-facerea, muncește cinstit, nu face rău la nimenea.

Pe parveniții, în trecut ca și în viitor, prețindeni și mai ales în ţara noastră, eu nu săcoteșc ca cea mai mare cauză a nefericirii omenești.

Contra lor trebuie să ne ridicăm cu cea din urmă energie; o explozie de literatură în acest sens să îsbucnească, să le demascăm mijloacele de luptă, să înlăturăm din vreme, să ajutăm pe cel căzuți în luptă cu dinșii și numai atunci ne putem zice adevărați patrioți, adevărați oameni!

Parvenițul material (ca și cel intelectual) voind puterea numai pentru putere, tot ar merită iertarea noastră. El văză puterea pentru înăvățire și în timpul cind „domnește” stringe aur. Din falit, arendaș, proprietar; de aici primar, deputat, etc., etc. Parvenițul material murind lasă progenitură avare și nume boeresc, îi lasă drumul liber pentru o mai înaltă parvenire, și astfel naște săa zisa elită, din astfel de baltă obscură îsvoreșc cel cari mai tîrziu au drept asigurat la banchetul dat de sărăcimea ţărel, la masa fericirei și a gloriei pămîntesti, — căci în ţara noastră banul e geniu, diamantul frumusețe iubită, numele pavază indestructibilită.

Parveniții intelectuali, cea mai importantă categorie a paraziților de care ne ocupăm, sunt și mai mulți și mai puternici. Armele lor de luptă pentru parvenire diferă într-o cătva de ale celor dintâi

Afectarea principiilor cinstite și umanitare, diploma indigenă sau streină, amorurile ilicite, politica militantă, la baza căror clocoște o doză puternică de energie și de șarlatanie extra-ordinară, iată armele principale și sigure ale parveniților săi intelectuali.

Dar, într-o ţară eminentamente agricolă ca și noastră, nimic nu poate satisface ambicia de mărire și hrăpire a parvenițului ca, politică!

In ţara aceasta, afirm cu convingere și durere, întreaga activitate a cetățenilor, exceptând căteva surprizătoare și prea norocite cazuri, este subordonată politicei. Felurilor ocupări fizice ori intelectuale, nu li se dă însemnatatea cuvenită în viață, sau li se oferă disprețul drept răsplată, dacă nu sint atașate ocupării naționale de predilecție: politica!

Parveniții înțeleg de minune acest trist adevăr. Precum în aerul viciat, microbii boalelor nasc înmultindu-se repede, tot astfel în viciatul nostru aer social, microbii sufletești — parveniții — răsar cu ușurință. Politica oferindu-le mediul satisfăcător pentru dezvoltare, parveniții intelectuali vor

face politică, în cît, pentru a mai clară concretizare am putea acestui parvenitismul cu trei alti parveniții materiali, intelectuali și literari, care se rezarcă în slavul moștenii al politicel, — afuerișii isvorii din bălă, stănde și obscure.

Cind ai definit o boală, trebuie să dai și remediu, și eu, pentru că să termin, voi căuta la puține cuvinte să arăt cără ar fi mijlocul cel mai sigur de vindecare al boala parvenitismului.

După cum deja am arătat, acest mijloc ar fi numai... desinfectantul moravurilor noastre politice. Trebuie să introducem etava în palatul politicianismului românesc Fiind că, făcind politica și numai prin ajutorul politicel, parveniții se dezvoltă și se înmulțesc, numai acolo trebuieșc îndreptate privirile. Cind în parlament, în administrație ca și în diferite alte funcții importante, vom avea numai oameni capabili și iubitori de țară, parveniții recunoscuți ca „nevredinici” și „periculoși” vor fi înălțați, incluși în lanțurile disprețului public.

Cum și ce fel s'ar putea ajunge la acest rezultat, aceasta ar putea fi una subiectul unui alt studiu special. Singurul care ar fi cel d'intiu în măsură a stavili introducerea în cadrele politice a nesătuoșilor veninoși, n'ar fi de căt guvernul, dar un guvern care ar trebui să renunțe la puterea penitru putere. O asemenea bună voinește existind, s'ar putea lăsă avisă la mijloace de desinfectare a politicianismului din județe și înțet, înțet, am vedea idealul lăudat viață.

Cind se va să de topă că în ţara asta, politica este cea mai înaltă și desinteresată îndeletnicire patriotică, că ea nu va putea avea nici o înjurare asupra mersului cinstit al lucrurilor, un susțin adine de ușurare va îsbucni din toate pîpturile, poronile frumoase și inteligențile înălțașate se vor deslanțui, munca va fi mai spornică, artele vor înflori în liniste, ţara va zimbi de fericire, iar parveniții, sufletele rele, fugărite de viciul de foc al regenerării vor dispărea, ne mai avind ce căuta nici în politică nici altă parte, căci politica va însemna atunci capacitate, onoare și patriotism.

Da, patriotism! S'a obișnuit a se primi c'un zimbă ironic asigurările culve despre patriotism, pentru că s'a făcut atâtă parădă de acest divin sentiment; în numele acestui cuvint altă-dată înțeles, s'au înșelat atitea credințe, s'au omorit atitea inimi.

Viața omenească n'are nici un scop real, zic filosofii prea adincitori ai lucrurilor.

Viața omenească, nu! Ne naștem, pierem și nu știm ce e dincolo de moarte. Nu știm de unde venim și unde ne ducem, dar știm că existăm, zic filosofii optimiști.

Făcind abstracție de ce a fost la început și ce va fi la urmă, o dreaptă datorie ne impune să profităm de mulțumirile pe cari ni le procură tainicul autor al vieții, să tindem a ne ferici sufletul în clipă existenței, pentru a putea gusta farmecelor admirabile ale naturei care au impus pînă și celor mai înălțăti pesimisti.

Ei bine, unul din îsovoarele curate ale adevăratelor fericiri este, după mine, patriotismul omului luminat și nobil, căci el coprinde întrînsul germanie lăudă de dreptate, de frumos și de adevăr, cari constituie supremul ideal al visatorilor generali din toate timpurile.

Să fim dar patrioți, să căutăm a deveni, domnilor de la cîrmă, și sătări și sătări că, asanarea atmosferei politice mină în mină cu higiena și cultura săteanului, cu educația femeiei, vor întrona și pe D-zeu, vor oferi viitoarelor generații aer social, curat și întărit, hrănitor de idealuri, asigurind astfel trăinicia neamului și mărirea ţărei.

Piară ideile de socialism, cosmopolitism, visuri distrugătoare de state, visuri poetice dar impossibile: firea n'a admis și nu va admite un imperiu și o armonie etern universală.

Cind fie-care la rîndul său, sătări că, în cursul vieții, practicind binele rațional, al contribuind la fericirea relativă a familiei, orașului, județului și a neamului său, poate să pieră, și al îndeplinit menirea, al săvîrșit tot ce poate săvîrși un om mai mult în lume.

Al contribuit la realizarea imperativului categoric al marelui Kant care zice: „lucreză astfel ca

principiul activității face generalizându-se, să con-

tribue la revivirea generală;

Să, în luptă la postru bine, poți să pierzi ne-

șic și în luptă de fierii succesorul. Pieri zâmbind și

cu fruntea scânsă:

Cine se mult spunea jocul domului bătrinilor?

Cine te spune că pierzi în luptă jocul unui dor curat?

Pietroș I. Gheorgh.

Badea Simion.

Bătrin, — de optprezece ani
Robind fără de vînd
Lasase cinei copii... — orfani,
Cu totul a lor hodind,

Cinecum muma i-a fost părăsit
Si a murit cu zile.
Cind Cel Sfint s-a fost dărât
Trei gemene copile. —

C'un ordin i s-a grafiat
Dol anii ce-i mai rămăsă
Si-acum sosi la el în sat
Să-și caute de casă.

Răpus de muncă, albit de anii,
Deschide-o poartă mare
Dela o poartă, ce-o 'nliniea
Pe locul lui. — și pare.

O doamndă apără în prag:
•Pe cine eafă, bătrine? —
Iar el, cun tot ca el totag
Se apără de-un cine.

— Să fie, doamnă, de iertat,
La casa mea venit-am...
Din ogna 'n care m-a băgat
Acuma nimerit-am.

— Nu te cunosc... Nu știu ce spui...
... La casa ta venit-ai?
— Așa gîndesc...
— Poi, vezi că nu-i
Si nice nimerit-ai... —

Moșneagul ar mai fi 'ntrebat
Ceva, dar... jalea-i mare
Cind te găsești la tine 'n sat
Străin așa de tare.

Plecă spre circiumă din drum.
Să caute, să vadă,
Si-i năzărea c' acum-acum
Să prăduși grămadă.

Intrind în erizmă și 'ntr'un cot
Cerind cera să beie
A prins să-și spună focul tot
Grăind cu o semeie.

— Da doară nu-i fi dumneata,
Măs bade Simioane? —
— Ba-s chiară eū, vecina mea.
Bărbatu-său lu Stane.

— S-apoi scăpat-ai?
— Am scăpat.
— De tot? — Mă grafiară...
Ci cun altul c'am fost bagat
•Necinorat în fiard

... Dar, spunești-mi, copiii mei,
Femeia, casa, — ce e?
— Poi, ce să fie? Iacă ce-i?
Morți loșii... copii-semeie!

— Morți loșii!... Si-averea?
— Aia, chiar
Judeșju-a și mai bine...
Ci-că de ti-i întoarce iar

Grijeste ei de tine... —
Bătrinul mai cere un 'defe;
Crismarul să aduse;
Bău și se sculă semef;

— Noroc bun? — și se dusă.

— Dar încadre, vecine mă?

— O însu spre Logăuire...
De ce-az mai să, cind, băd-mă;
— La min' și — nicioare!...

— Cu sine Domnul! — par'e-a zis
Femeia, — Să te-audi! —
Si ușa 'n urmă-l a închis
C'un simbol trist pe buzd.

Așa că viscoalea cumplit
Furtuna năruită
Si ploaia recă-i pătrundeau
Prin fundra zdrensuță.

Si norii se 'ndesau mereu
Năpăstuind văduhul;
Bătrinul tremura din greu
Si sta să-și dele duhul.

La Curtea Statului statu;
Se storse pe picioare,
Apoi de-a droptu străbătu
La Judele al mare.

— Am vînt din ognă, ispășit.
Trăiască Domnul Jude.
Si cer un loc de-adăpostit,
Dar nimă nu m-aude...

La mine-acasă de-am întrebăt
Mi-or spus că nu-i a noastă
Si-mă tot zic oamenii din sat
Să vin la dumneavoastră...

— Mm da; da-da, să vîi la noi,
Că fi-a si bine-aice
Si bine dacă ti-ș purta,
Nimica n'o să-și strice.

— Mulțam! Dar, dacă fi iertat,
Cu casa cum să treaba?
Dacă am robit nevinorat
De ce s'o pierd degeaba?...

— Apoi... Nevara fi-a murit;
Pe sebe le-a stins moartea;
Iar la sfiori, în cătanit.
Aceeazi le-a fost partea.

Iară cu casa, ne-am gîndit
Că scapi, și fi-i alege;
Dar dacă nu-i fi mulțumit
Ti-ș împăca prin lege... —

Dind trist din cap, gîndi 'mbunat
Bătrinul: •Apoi, — pace!
Demult cu legea-s împăcat...
•De-acum, ce mi-a mai face?!

•M-o duce ca să ispășesc
•Păcatul ce-o să vie... —
•Pe alții dacă am ispășit,
•Mi-oispășit și mie!...

Același viscol bîntuia
Cu frig și vînt și ploaie; —
De lovitura unuia
•Stejarul se îndoieie.

De fulgere străsagerat
Văduhul să 'ncruntăsa; —
•Odat-am fost de frante 'n sat;
•Azi: gol și fără casă.

Si tot mai groaznică gêmea
Năpraznică furtuna; —
•Mă 'ntore lingă chilia mea,
•Căci, rob de-oii fi, — tot una!...

— Săriș că arde! Foc! — strigău
Vecinii 'n gura mare,
Dar limbii de flăcări se 'nnălțau
Din ce în ce mai tare.

Ardea la curtea lui Răzvan,

La Simion veninu.

Si fidările său fose cuprinsă

Si casa și sălăpă.

Avutul îndă-i mintuit

Si vîtole-s scăpale

Dar uprig focal, casă, grajd,

Le-a mistuit pe foale. —

Iar cind se redresa de zori,

Pe deal, pe la celalte,

Urea un om bătrin, albă

Si gol pe jumătate.

In vîrful dealului statu

Privind spre sat de vale.

•Nenorocirea mea și Tu

•Azi nu-mi mai stăfi în cale!...

— •Po... Să trăfiș! Mai plăcăcum

•Fusăsăm la hodind;

•Si-acum am vînt ca să vă spun

•Co ad robesc, cu vînd!

•De unăzi, m-ajă grafiat,

•Că n-am făcut nici ceea...

•Acuma, de-oii si spinzurat.

•Bătrin is... — tot astă!

•La mină-acasă, toți te morți —

•Si-al meu străin de mine... —

•Aprins-am satu 'n două părji

•Si-am vînt aci, mai bine!... «

Budapest, Mai 1908.

Cris-Delalilip.

Cancelarul Germaniei despre presă.

Printul Bülow a ținut următoarea cuvintare, ca răspuns la vorbele prietenosse ale președintelui, W. Singer:

•Legăturile mele cu presa, zise el, datează de mult. În Frankfort, la vîrstă de 10 ani, eram cu familia, cind am luat în mină cea dintâi gazetă. Cu acel prilej am dat cu mină în sticla lampel. Atunci m-am grijat înțășit dată atingindu-mă de presă veselie). Opt ani după aceea, în Atena, fiind înșirinat de afaceri, cîtil intr'un ziar mare, pe care îl văd cu placere reprezentat aci: „Printul Bismarck o să fiind mare maestru în diplomatie, dacă va izbuti să îndrepte toate prostiile ce face înșirinatul său de afaceri în Atena (risete). De altfel acest înșirinat de afaceri e chiar de pe mutră numărul 5 în tun, adică al cincilea tun, care nu are nimic de făcut”. Atât de proastă îl părea ziariștilui mutra mea.

•Înțășit să vorbit atunci presa mai pe larg despre mine.

N-am plăcut corespondentul de la „N. Fr. Presse”. Nasus displicuit. Nu știu dacă domnul cu pricina mai traeste și dacă mă judecă astăzi mai cu îngăduință. (Risete).

•În Paris, cind așteptam de mult în zadar înaintare, am întrebăt pe corespondentul lui „Times” de nu mi-as îmbunătăți soarta în presă, ca ziarist. Mi-a răspuns: „Vă iau pe data cu 30.000 lei onorar“.

Mi s'a ridicat curajul, neapărat (risete). Am băgat seama că nu e om politic care să nu vorbească de rău pe ziariști, mai ales cind nu sunt de față.

•Dar prea puțini sunt acel, cari n-ar dori să vorbească presa de el. Si mai puțini sunt cari să poată suferi ca presa să nu vorbească de loc de el. Ninieni nu vrea să fie ca vioreaua care inflorește în ascuns. Să sim și drept! Ce-ar fi Hector și Ahil fără Homer? Sunetele se întăresc în minti săa cum le trimbiează presa. Mare e în vremea noastră puterea presel. Ea poate răspind zvonuri, trezi închijuri, împlinită păreri pe cari

multă vreme nimic nu te mai boala, sigurul. Cel mai puțin își dat seama că puterea aceasta e ceva nou în istorie. Astăzi, dacă un ziar îl scoate culca un poros, râmine. Vă dău o pildă. Sună incredibil că sunt oameni, care cred că mi pregătesc revoluția cu Büchmann în mină. Datorându-i sănătatea lui unui ziarist să fie prieten. și nu încă pot scăpa. Am pus mină pe Büchmann doabia de elivă aul; — mi l-a dăruit cineva. Filiișe nu placere în carte și mă bucură cind mă vad în ziarele ilustrate cu Büchmann în mină și cu dulul alături.

Voi zice: •Cinstea oamenilor e în mină d-voastre, păstrați-o cu sfîntenie, și domnilor, tot așa e în numai cu cinstea!•

Așultați dela milioane, că bărbatul care eugenăți politicești și care are o răspundere față că istoria, o vorbă serioasă. Vorbește către ziaristii din lumen întreg și vorbele moale se vor auzi pretutindeni. Cred că ziaristul trebuie să fie patriot; dar patriot nu înseamnă nedrept făță de altii. Pe pământ trebuie să trăim cu toții. Aș mărturisit că așa e, unindu-va într-o societate internațională. Aveți novacă de bunăvoie unu de altii și de înțelegere. Gânditi-vă numai că de mult puteti face ca legăturile să fie mai prietenoase și jăriști că de mult puteti pentru a le înveni și să le preface în dusăanie. Aveți în minti un instrument cu puteri uriașe, în stare de a face și bine mult, dar și mult rău. De sărăcia acest instrument, parcuri, în minti experimentate, care să îmisiase pentru înțeleptul oamenilor și binele popoarelor! (Apătate).

Si niciun om din celul meu, vă doresc multă spornică și vă mulțumesc că ați venit la noi, Domnilor voastre și doamnelor Domnilor voastre.

Prinșul în școală

Scoalele fröbeliene.

Dela un timp început, s-a înființat în județele Dobrogei, așa zilele grădini de copii sau scoli fröbeliene. Pe cînd și, scoli fröbeliene sunt și în cîtoră județe ale ţării, acolo pe unde e populație, eternă. Scoli fröbeliene, înființate de renomul pedagog Fröbel, au avut cu totul o altă menire, decât direcția ce li se dă astăzi la noi. În primul rînd ele răneau în ajutorul muncitorimei, care plecă în zorii zilei la lucru, și lăsa copilașii pe mîinile unei conduceătoare care lănea locul mamei, tot cînd cîl părintii mîntilelor erau ocupati în fabrici, ateliere, etc.

În aceste scoli, copiii erau ocupati mai mult cu jocuri, cîntec și lucrări manuale ușoare și potrivite gradului lor de dezvoltare. Apoi învățau și să corecțiu vorbirea rea de-acasă, prin vorbire în cor și cîntat.

La noi s-au înființat mai mult cu scop național, adică avindu-se în vedere deprinderea copiilor de străini mai ales din Dobrogea, de a vorbi limba românească. Scopul e destul de mare, dar rezultatele în cînd ajungem, par a nu fi îndestulătoare, după cum ne aşteptăm. Deja avem un timp destul de mare, dela înființarea lor, ca să putem trage concluzii întemeiate.

Maș intîi însă avem de constatat că ele s-au înființat în pripă, fără o pregătire prealabilă, din partea onor. Minister cu privire la local, grădină și diversele cheftuile ce necesită buna lor funcționare.

Sau închiriat de comune, camere neîncăpătoare, igrișoare și fără lumină. Cursii sau grădini nu sunt, așa că copiii nu au unde să se joace în aer liber. Material didactic special acestor scoli nu există, cîci comunele nu s-au îngrijit ca să procure spesele de cancelarie, locuința pentru conduceătoare, nu erau, iar comunele, cu multă anevoie, și după foarte dese interveniri, plătiuă aceste cheftuile.

Po lîngă aceste neajunsuri de ordin material, ca să zicem așa, apoi în primul

rînd a lipsei și lipsa organizației lor interioare.

Scoalele fröbeliene nu au orar, nu au program de studii și nu au nici o normă după care să se calăuzească.

Conducătoarele acestor scoli sunt recrute dintr-o liceu cu o clasa secundară, care nu să fie o practică de 6 luni la scoala fröbeliană de sub conducerea D-nelui Neamțu din București. Sună și conducătoare sără diplomă, sau sără nici o pregătire în această ramură.

Față de această stare de lucruri, o reorganizare completă se impune.

La această reorganizare iusă, punctul nostru de vedere să fie îndreptat spre scopul pe care îl urmărim prin scoli scoli. Si am spus mai sus că scopul este absolut național.

Așa fiind, propunem următoarele urgente măsuri:

1. Să se înăudească scoli speciale cu grădini mari, unde să se facă jocurile.

2. Să se procure aceste scoli material didactic, de către casa scolilor, ca difuzoare cuburi, cartou, hărți colorată, tablouri de animale, plante și diferență tablouri distractive pentru copii, reprezentând scene din viața lor, cu durerea la scola, rugăciunea, ajutorul săracilor, etc.

3. Să se înființeze scoli normale speciale pentru pregătirea corpului didactic necesar, după care să fie învățătoare în învățămint cu titlul profesor, apoi să se depună examene de definitivat.

Accusa cu privire la organizația lor în general:

Cu privire la organizația internă:

1. În program, să se pregătească un număr de ore mai mare, pentru congresuri în limba română.

2. Să se exclude cu desăvîrșire, începutul de călătorii său scris-citit.

3. Să se ordineze încă și în scoli fröbeliene clase sau trepte, caci nu poți prelunge dela copiilor de 4 ani același lucru ca dela cei de 6 ani.

4. Să se prevadă excursiunile, în cursul verii, dacă nu cunosc să ar desfășura cursurile în acest anotimp călduros, caci copiii se asfixiază de căldură în micle săli existente, iar conduceătoarele aleargă după congedii.

5. Să se sizeze vacanțele, care după experiențele făcute la noi ar trebui să fie:

a) Vacanță de iarnă dela 15 Decembrie pînă la 1 Martie și

b) Vacanță de vară dela 1 Iulie pînă la 1 Septembrie.

6. Să se înființeze control aparte, pentru această ramură de învățămint, făcut dintr-o conduceătoare cele mai bune.

Propunem să se face recensămînt, și pentru populația scoalelor fröbeliene; aceasta în vederea discuției ce se urmează între diferiți oameni ai scoalei, dacă trebuie sau nu să întindem obligativitatea și asupra acestora.

Față ne gîndim la scopul cel urmărim prin scoalele fröbeliene, de a deprinde pe străini cu limba ţării, pe care nici în 30 de ani nău învățat-o și finind seamă că avem săte pur tătărești sau turcești, cred că se poate aplica într-o măsură oarecare, obligativitatea și asupra acestor copii. Caci fiind la bunul plac al părinților de a trimite pe copil în scoli fröbeliene, ei își au scoliile lor confesionale, așa că ale noastre sunt și rămîn nepopulare. Ori e bine să se combine în aza fel, incit o jumătate din numărul copiilor să vie la fröbeliană și alta la confesională.

In cadrul unui articol de jurnal neputindu-se dezvolta în întregime părerile ce am putea avea asupra organizării scolilor fröbeliene pe viitor, ne rezervăm dreptul să emîs în timp, caci credem că cei în drept un vor înțîrzi a lăua măsurile ce le reclamă împrejurările actuale.

P. V. P.

Privitor la alegerile comunale.

Vorbim deosebit cu un estiță din joacă în jurul apropiaților alegeri, comunale și în întrebarea noastră cui va da votul, astăzi răspunsul să fie "zâmbire". Voi vota cu administrația.

"Dincolo de jura — continuă concetățeanul nostru, căutând să justifice feță-lui de vedere, — cu organizații vecni și bine conduse, cu cluburi înțeleptătoare și pasionate; cu politicieni care nu cunosc nici un scrupăt, cu bogății care nu preocupă de log, cînd e vorba să platească votul; cu locuri aștepta nu se reușește să se impună la comunitatea oameni ostili guvernării".

„Si, la urma firmei, că ar însemna reușita opoziției într-o alegeră comună? Dacă nu o imediată casare a alegerilor, o nemulțimiță dizolvare a consiliului și apoi, nouă alegeri, nouă rămășiță, — timp în care cetățenii sunt hărțuiți, interesele lor pe drept sau pe nedrept lovită sau stingherite, iar bucurile publice stagnă, comunitatea întremergă avind atribuiri și drepturi limitate".

Toate acestea mă fac să votez lista "ministrățiel" — conciliile interlocutorul nostru, cu siguranță omul, care să ceaște.

Nu vom să erăjăm în principiu argumentarea concetățeanului nostru. — În împrejurările însă care ne preocupa, concluziunea trăsă de acest cetățean merită să fi menținută.

In adevăr: In urma unui conflict între președintul județului și o parte a consiliului nostru comună, — conflict ale cărui cauze ascunse d-lui Vărvău cauți, fără succés, să le desvăluie — a urmat disolvarea acestuia. La abgeră unul nou consiliu comună se prezintă două liste: Una în cap cu d. Gh. Boteanu, fost timp îndelungat magistrat pe hîrgh. Tribunalul local și a doilea în cap cu d. Ion Bănescu, în coaliție cu așa, nucșii, liberați disidenți, reprezentați în consiliu prin d. I. Andronescu și în tovarăsie cu d. I. Bleboș și N. Rigani, care, din considerații personale, au făcut cauză comună cu geții băchiștilor din localitate.

Singura invocare adusă d-lui Bănescu și persoanelor care au primit a figura ca doar puțină, nu e altă, de cînd că ar fi "oameni buni". Nică chiar adversarii, fostul procuror al Tribunalului nostru și al amicilor d-sale n-au putut inventa un alt posibil.

Apoi, dacă omul "nou", cu subiectul curat, cu un trecut nepărat în urmă și cu un visor plin de aspirații înainte, trebuie să îndură, atunci omul "vechiu", învechit în rol și în surubări, cu sacul plin de păcate în spate și un bun de aruncat în Mare. Dacă omul "vechiu" nu mai are ce pierde, omul "nou" are ce cîştigă, în stima și considerația oamenilor, cu cari are de trăit încă multă vreme!

Si dacă la concluziunea foarte firescă a concetățeanului nostru, expusă mai sus, adăugăm constatarea din urmă, că la lista d-lui Boteanu, compusă din elemente dormite de multă și rîvnitoare de progres, se opune lista d-lui Bănescu, alcătuitură, cu o singură excepție, din oameni patimăș și prea ruginiș de "rechi" ce sunt alegeri — credem — nu lucrează.

Situatia d-lui Andronescu.

După tot felul de tratative și combinații neînțelese, d. Andronescu, demoralizat în cele din urmă, a trebuit să intre într-o formație, care — orice să arice — e o promiscuitate hibridă și din care d-na nu poate eșa decît mal deprimat de cum a intrat.

•M-a băgat Roman în foc! — mi-a declarat d-sa — și, scrisit în cele din urmă de cînd mi-a făcut acest om, a trebuit să încheie pactul cu Rigani și cu Bleboeaș.

Or cum ar fi, ultimul act politic al d-lui Andronescu, adică coalizarea d-sale cu omul, la adresa cărula o aruncat pînă mal ferit, injectivile cele mal grosolană și care, la rîndul lui, nu a cîsat să gratifice pe fostul ajutor de primar cu epitetele cele mal injurioase, — ultimul act politic al d-lui Andronescu, pună persoana d-sale în-

cum? — prin „Cuvintul”, de către acest infocat apărător ai drepturilor Dobrogeenilor!

Și acum, cunoască-l toată lumea și judece-l după faptele sale.

Păcat! — vom spune ca încheiere — de atlea calități admirabile, care, dacă ar fi fost puse în serviciul unei fără mal probe și al unui suflet, care să fi cunoscut cît de puțin nobilețea de caracter, ar fi făcut din d. Ion Roman ceea ce trebuia să fie, ceea ce năzula să ajungă!

Cîinele și Măgarul.

— Fabulă veche —

D-lul Virgil Andronescu

*Cu urechile pleoștite,
Cu coada 'ntre picioare
Cîinele trist și jalnic
Mergea pe o cărare.
Dupa 'ndestul umbrel,
lata că-l întâlneste
Un măgar, care-l oprește*

— Si-l zice:

— Unde te duci, amice?
Ce râu și s'a întâmplat
De stat așa plouat?

— Ia, ce să fie, prost!

La Impăratul Leu

In slujbă ești am fost,

Însă purtarea lui,

De e slabod s'o spul,

M-a silit în sfîrșit

să fug, să-l părăsesc.

Acum caut alt stăpin bun,

unde să-l găsească?

— Numai de-atât te plingi?

Măgarul l-intrebă —

Stăpînul l-al găsit....

Il vezi, de sfârșit să!

Vino, numai de căi,

La mine să te bagă...

Ești, iată, îți promit:

Nu râu să te hrănesc;

Nimic n'o să lucrez...

Nici grije să nu tragă....

Dar cîinele, pătruns,

Pe loc i-a și răspuns:

— E greu a fi supus

La ori și ce tiran...

Dar slugă la măgar,

E mai umilitor și încă mai amar!

p. conformitate: Saroglu.

INFORMATIUNI

La alegerile comunale, ce urmează a avea loc la 25 c., candidații două liste.

Prima compusă din d-nii: G. Boteanu, N. Negulescu, Maiorul I. Niculescu, Mircea Zamfirescu, Chiriac Zamfir și Abdula Hagi Zaid.

Secunda, din d-nii: I. Bănescu, N. Simionescu, Traian Tortun, Ir. Blebea, N. Rigani și V. Andronescu.

Dat fiind faptul, că lista în cap cu fostul primar de tristă memorie e alcătuită din persoane, care urmăresc ambii și pasii personale; pe de altă parte, fiind cu neputință, o știm cu toții din practica lucrului, că această formăjune corcită să poată parveni să i se incredințeze vr'o dafa administrației orașului de către o cîrmuire prezidată de d. Dim. Sturdza, cu un ministru de interne ca d. Brătiănu și cu un reprezentant în localitate de talia și valoarea d-lui Vărvă, care se bucură de nemărginită încredere a guvernului; date fiind aceste considerații, combinațunea d-lui Bănescu nu numai că nu poate avea sansă de reușită, dar nici nu poate fi privită ca serioasă.

Pe de altă parte, faptul că d. Gh. Boteanu, o persoană a cărui corectitudine n-o contestă nici adversarii d-sale, a primit să părăsească o lăuntru carieră de magistrat pentru a intra în administrație, e cea mai bună garanție că d-sa e insuflețit de cea mai arătoare rivnă de a legă numele d-sale de lucrările, care vor face din Constanța ceea ce trebuie să fie. Oamenii de care s-a înconjurat, ceea mai mare parte noui și cu dor de munca, reprezentând toate clasele și profesiunile

din orașul nostru, ne întărește în convingerea că o nouă eră este pe cale a se inaugura la comuna noastră.

Candidatura d-lui Boteanu se prezintă sub cele mai frumoase auspicio și merită sprijinul tuturor cetățenilor din Constanța.

Dupa ultimele zile, Bulgaria ar fi proclamat independență, ridicându-se la rangul de regat și din Principatul Ferdinand numele de Zar al celor două fără: Bulgaria și Rumelia orientală.

Vorbind de alegerile dela Constanța, „Conservatorul” organul autorizat al partidului conservator, eu data de 18 crt. serie:

• Conservatorii locali, în frunte cu fostul prefect, d. C. Pariano, se desinteresează de aceste alegeri. El nu cred necesar să se manifesteze, cu această ocazie, atât pentru a nu împotrîna și mai mult, cu o nouă listă, ghivecul electoral, cît și pentru că văd în d. G. Boteanu persoana bine aleasă, pentru a realiza programul de lucrări edilitare necesare Constanței.

D. N. Apostolescu administrator financiar al județului Constanța, a fost mutat în aceeași casă la Slatina, iar în locul d-sale urmează a veni d. St. Ciocilteanu dela Olt.

D. G. Plăcinteanu, șef de serviciu, e mutat dela Neamț la Constanța, în locul d-lui G. Găinescu, mutat la Jalomita.

Intinderea, media și producția semănăturilor de vară din acest județ, pe anul 1908, a fost precum urmează:

Grădini	52.885	cu prod.	462.668	hectolitri
Secară	3.882	"	17.665	"
Orziorzoaică	153.646	"	1.273.318	"
Ovăz	107.426	"	1.214.902	"
Rapiță	2.403	"	12.610	"
In	3.128	"	12.850	"

Moasa Elena Gheorghiu, s'a mutat pe strada Carol. Intrare prin strada Germană No. 9, vis-à-vis de hală.

STIRI ȘCOLARE

Certificatul de bună purtare ale elevilor absolvenți dela școalele primare pe viitor cind so vor elibera celor care au avut media între 7 și 10 se va nota cu mențiunea „Purtarea exemplară”.

D-nele institutoare Elena Bănescu și Aurelia Iorgulescu au fost mutate pe ziua de 1 Septembrie, una în locul alteia. D-na Aurelia Iorgulescu a fost însărcinată și cu direcția școalei de fete No. 2.

La satele Valali și Arabagi s'a înființat pe 1 Octombrie cîte un post de învățător.

D-ra Profira Pescaru a fost numită pe 1 Septembrie conducătoarea grădinile de copii din Cogealicia.

D-ra Demetra Rădulescu s'a numit pe 1 Octombrie învățătoare provizorie la școala de fete din Dăeni.

In ziua de 5 Septembrie au fost înaintate Onor Minister statele de plată salarizilor învățătorilor din județ.

Pel viitor se va observa, dacă învățătorul intuitiv i-se dă adeverata lui valoare în școalele primare.

D-ra Ana Zisu a fost mutată ca învățătoare la școala fröbeliană din comuna Tuzla.

Anul acesta se distribuie la școalele din județ cărți pentru copiii săraci, în valoare de 3570 lei, de către Casa Școalelor.

D-l C. Mălinescu va funcționa ca institutor la școala de băieți din Fălticeni, iar D-na Emilia Mălinescu ca institutoare la școala mixtă din Fălticeni.

D-lui Institutitor Gh. Manoliu dela școala de băieți din Medgidia i-s-a acordat un congediu de 1 an, pentru studii.

Se știe că Ministerul a luat măsură de

înmulțirea personalului de control al școalelor primare. În acest scop s'a numit dela 1 Septembrie 1908, înch 52 revizori școlari de clasa II-a. Pentru județul nostru pe linigă D-l P. Paşa numit revizor școlar de cl. I, s'a mai numit d-nă D. Bujia la circumscripția a II-a Dăeni și N. Andreescu la circ. III-a Cochirleni.

D-l P. Papadopol a fost recomandat sub-revizor școlar al revizoratului, de cl. I-a.

— În acest județ fiind locuri vacante în învățămînt, doritorii, care au 4 clase secundare sau 5 profesionale, se pot adresa prin petiția revizorilor școlari pentru a fi recomandanți Ministerului.

— Locurile vacante în județ sunt: Carașicula, Osmancea, Asarlic, Docuzol și Cogălia fröbeliana.

D-l P. Paşa revizor școlar cl. I, a făcut inspectiuni în luna Septembrie, la următoarele școli din circ. I-a: Docuzol, Alaeap, Nazarcea, Tortoman, școala bulgăru, armeană, germană, Institutul germano-francez, școala de croitorie, Biul-Biul, Osmancea, Engemahale, Osmanfaei, Anadolchioi, Murfatlar, Chioștel și Caratal.

D-rel Sevestri Dumitriu conducătoarea grădinile de copii No. 1 din Constanța i-a aprobat un congediu de 6 luni în străinătate pentru perfecționare în conducerea grădinilor de copii și pentru studierea lor. D-sa e suplinită de D-na Maria Drăghescu.

Ministerul Instrucției publice a dat ordin învățătorilor din județ ca în unire cu primarii comunelor respective să formeze proiectele de buget ale școalelor, pe viitorul an 1909/1910 spre a fi înaintate Ministerului.

LICITATII

PREFECTURA JUD. CONSTANȚA

29 și 30 Septembrie se va tine examen la Prefectură pentru examinarea candidaților de secretari comunali.

30 Septembrie, orele 4 p. m. — Pentru a se da în antrepriză executarea lucrărilor pentru construirea a 3 podele boltite de beton, pe șoseaua Constanța-Mangalia, în valoare de lei 6540.

PRIMĂRIA COM. CONSTANȚA

28 Septembrie, orele 4 p. m. — Pentru închirierea caselor proprietatea comunel de lingă magazia de gaz de pe str. Stefăcel Mare.

29 Septembrie, orele 4 p. m. — Pentru a-rende terenul de grădinărie în suprafață de 9 hectare situat în cătunul Anadolchioi lingă lacul mic, pe un nou termen de 3 ani, cu începere de la 1 Ianuarie 1909.

Înștiințare. — Cimitirul cel vechi dela marginea orașului desființându-se, s'a deschis un nou cimitir și de la 1 Ianuarie 1900 nu s'a mai făcut nici o înmormintare la cimitirul vechi.

Trecind 7 ani de la ultima înmormintare și comuna vinzind terenul cimitirului vechi pentru facerea unui cartier nou, s'a adus aceasta la cunoștința tuturor celor interesați prin ordonanța No. 1815 ca să ia măsuri pentru dezgroparea osemintelor și îngroparea lor în cimitirul nou, cum și pentru ridicarea monumentelor ce se află acolo, în care scop Primăria a făcut și un cavou.

In vedere însă că nu toți s'a conformat mențiunile ordonanțe și au rămas încă mai multe morminte neridicate și de oare ce locurile vindute urmează să fie predate cumpărătorilor lor, s'a luat următoarele pispoziuni.

1) Se acordă încă un termen pînă la 1 Noembrie 1908 în care toți cei interesați trebuie să ridice osemintele de la cimitirul vechi și să le transporte la cimitirul nou depanindu-le, fie într'un loc deosebit ales de-dinșii, fie în cavoul construit de Primărie. Acest cavou se compune din două compartimente cuprinzînd o parte comună unde se vor depune toate osemintele nereclamate de nimici, și o altă parte rezervată unde se vor putea depune mici siciuri cu oseminte avind inscripțione cuvenită.

Este de dorit că aceste siciuri să fie uniforme, și în acest scop se va putea cere de la serviciul tehnic, un model-tip.

2) Toate osemintele care vor rămâne neridicate pînă la 1 Noembrie 1908, se vor ridica de Primărie și se vor depune în cavoul comun de la cimitirul nou.

3) După ridicarea tuturor osemintelor și depunerea lor în cavou, se va oficia un serviciu religios la cimitirul nou în ziua de Duminică 7 Decembrie 1908.

4) Monumentele și orice ornamente se află pe morminte, se vor ridica de asemenea de persoanele interesate și se vor depune în cimitirul nou.

Au ieșit de sub tipar
nolle formular de
Certificate pentru Botezări

și Cununăt

executate cu foarte multă atenție și tipărite în trei culori pe hârtie groasă velină.

Un carnet brosat de 100 flle Lei 6.
A se adresa în Librăria Nicolaescu,
Constanța.

Aritmeticile pentru clasele I, II, III și IV
precum și Diviziile I, II și III,
de Gh. C. Popescu, Gh. Tăndocescu și D. P. Bațilă-Dobrotă.

DEPOZIT GENERAL

La Librăria Dimitrie Nicolaescu, Constanța.

Cereți registre pentru învoelile
Agricole, la Tipografia și
Librăria D. NICOLAESCU.

Scoala primară profesională practică
cu autorizația Ministerului, — sub direcția
unei Rosalina Popa

Strada Hepites No. 5.
Confectiuni de albituri și lingerie.

Dum-Dum

Cel mai bun remediu pentru strâpîrile păduchilor de lemn din mobile sau din peretii camerei. Destruge cuiburile și desinfecțează în același timp. Efectul e surprinzător. Nu conține substanțe otrăvitoare.

Prețul flaconului Lei 1.
Singurul Depozit:

Drogueria Medicinală
Alex. J. Heldenbusch, farmacist, Constanța.

Jurnalele de Modă cari sosesc
regulat în
fiecăreia Librăria D. Nicolaescu.

Le Grand Chic	Fres	5.50
Le Chic		5.—
Wiener Chic		4.50
Le Catourière Parisienne		2.50
La Tailleuse I.-ère édit.		1.75
II.-ème édit.		1.50
La Chapeau Parisien I.-ère édit.		5.50
II.-ème édit.		4.50
Saigon Tailleur I.-ère édit.		7.
Modèles Pratiques		5.50
Album de Blouses Le Chic		6.—
Jupes Nouvelles		5.—
Modes d'Enfants I.-ère édit.		6.—
Robes de Bal		8
Grande Confection		5.—
Blouses de la Saison		2.50
Nouveautés de Fourrures		12.—
Neueste Confection		4.50
Chic Parisienne		5.—
Le mode Parisienne		1.50
La Toilette Moderne		3.—
Butteriks Moden-Revue		1.25
La Mode de Paris		0.60
Moda Nouă		0.20

Clienților se face mare rabat.

La Șapira

D-na Dr. în Medicină

■ Brâilă Cătescu-Nicolaeșcu ■

DE LA UNIVERSITATEA din BUCUREȘTI

Specializată în dentistică și boale de gură, la clinicele

din Berlin. S-a stabilit în Constanța, Piața Independenței 26

CONSULTAȚII 9—12 a.m. și 4—6 p.m.

De închiriat chiar din toamna acesta :::

Moșia Cavargic cu o suprafață de

1300 hectare și ::

moșia Sarighiol în întindere de 530

hectare, cu toate căretele trebuințioase afișatoare pe dinsele.

A se adresa d-lui Major I. Viădăescu, proprietarul lor, la Cavargic, comuna Cierleci.

Specialitățile Farmacistului

Ion Berberianu

DIN CONSTANȚA

Mentire onorabilă Donă Medalii de Aur
Paris 1901 Nizza și Roma

Cinci Medalii de Argint:
Atena, București, Constanța, Craiova și Madrid.

Apa de Gură HYGEA Intrebuită zilnică
a acestei a. o. face ca miroșul urât al gurii, durerile de gât și de măsele
să dispare în cel mai scurt timp. De asemenea este
cel mai plăcut aromatic al gurii, lăsând
gingivile și con-erind dinții. Sticla 2 Lei.

Crème HYGEA este un preparat igienic pentru
înfrumusețarea și lustruirea pielei. Face să dispară în cel mai scurt timp: pistriu,
coșuri, pato de sarcină, bătăi, bubulite etc. și face tenul alb fraged și catifelat. 1 lei borcanul.

Elixir de sănătate al Sfintului Ion Botezătorul

(aprobat de Consiliul Sanitar Superior). Elixirul acesta
fiind preparat din sub tanțe vegetale tonice purgative
și amare este cel mai bun medicament ce se poate intrebuița atât în contra tuturor boalelor de stomach
cât și contra celor care abuza legătură oarecare cu
regulata activitate a organelor digestive. Așa: anemie,
colice, durerile de stomach, de cap, galbinarea,
greață, încărcările de stomach, indispoziții, melancolie,
lipșa de apetit de mânăcare, trijii, rigidei, vărsă
etc. sunt combatute cu eficiență. Lei 2,25 Sticla.

Capsule salolate BERBERIANU — Cele

ficace ce să pot întrebuița contra blenorigiei fie acută
fie cronică, vindecând numai în cîteva zile securile
celor mai rebelo. Prețul: 5 Lei cutia cu 50 de capsule.

Depozit Drogueria BERBERIANU Constanța

Contra ramburs se expediază în toată țara.
Comenzi dela 15 lei în sus, se trimit franco.

Marcu Birnfeld

Strada Carol, No. 71, Vis-à-vis de Poșta
CONSTANȚA

Mare magazin asortat cu toate articolele de:

ferărie, table de fer, cimenturi, uleiuri, geamuri, tevi de fer, robineterie pentru instalații de apă, closete, alămărie, armurarie, sticlărie, faianerie, sobe etc.etc.

Prețurile reduse.

Doctor NICOLETOPOL

special în boala

de ochi, nas, faringe și laringe. Întreprinde operații, după metodele cele mai moderne.

— CONSULTAȚII: dela 3—5 p.m.

Domiciliu: Str. Vasile Alecsandri (înfață oficiul Telegrafo-postal)

Dimitrie Bălănescu

107 — Str. Carol — 107

Magazin de Ferărie

asortat cu broaște, lacătă, balamale, cuie de sîrmă, ciment, var hidraulic, nicovale, menghinele, etc.

Specialitate în articole de vopsele fine

— Uleiuri englezești și lacuri garantate.

Doctorul G. PSĂRAFTI

Str. Costache Negri No. 3.

(înfață Strada Libertății)

Consultări în fiecare zi dela 4—6 p.m.

Telegrama din Schönkirchen: Trimiteti-mi vă

rog, 6 bucăți Sapun de Lapte de Crin
marca „Cal de lemn” Rambursați prețul.

Contesa Rautzau Bismarck.

Stimate Domn. Vă rog să binevoiți și mi
trimiti 6 bucăți din excelentul Sapun de
„Lapte de Crin” marca „Cal de lemn” con-
tra ramburs, cum mi-ați trimis totdeauna.

Cu stima: Contesa L. Dohalsky.

Mal bine de cit cu documentele de mai sus,
nu s-ar putea aduce un omagiu efectelor su-
perioare și renumelui Sapunului de lapte de crin
marca „cal de lemn”. Astfel, ne sosesc în fie-
care zi acte de recunoștință care certifică în mod
clar cum că

Sapunul cu lapte de

Crin marca „Cal de lemn”

este incomparabil de bun contra pistrelor, pre-
cum și pentru tratamentul tenului obrazului, și
aceasta o justifică consumul de mijloc de să-
punuri pe an, cu toată concurența altor săpunuri.
Același lucru e

cu produsul „Bay - Rhum” peulru efectul incomparabil contra matrelor și
a căderelor părului precum și pentru întărirea
părului și pentru a obține un păr abundant —

Amândouă aceste produse sunt delă renomata
și în toată lumea cunoscută și apreciată Fabrică

„Bergmann & Cie” din Tetschen, a/E.

care a fost fondată în anii 80 din secolul tre-
cent și care pe baza produselor ei ireproșabile
a căpătat un loc de frunte printre celealte fa-
brici de parfumerie din Austro-Ungaria.

In multe rînduri, această fabrică a căpătat
recompensa cea mai mare. La expozițiile din
Dresden, Geneva, Praga, Zürich, Tetschen,
usig și Reichenberg, medalii de aur și argint
ceea ce aduce omagii produselor ei superioare
în articole de cozmetice și parfumerie.

Depozit la Drogueria Medicinală: A. I. Heldenbusch

Str. Carol — sub Hotel Regal

și la Frizeria Hristu Eftimie, Strada Carol.

Cofet la NICOLAESCU nolle formular

de imprimare nevoie
Judecătorilor de secole.

Farmacia „VICTORIA” POMPEI G. CIUPERCESCU (Brăila)

Fost chimist expert al Vamii Brăila
Str. Carol No. 9 colt cu str. Comercială
vis-a-vis de fostul local al Băncii de Scont
CONSTANȚA

Medicamente, pansamente, specialități, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Laborator special pentru preparația pudrelor, prafuri de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specialități etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinsel mele cliente:

Pasta dentifrice „Aphrodita” ultima creație în domeniul dentifricelor, neconținând creă. Cu ajutorul său fără a-l zgâriu, dissolvă piatra fără a ataca mașul, desinfecțează energic gura, lăsând după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 leu, 5 borcane 4 lei.

Apă de gură „Aphrodita”, care prin calitățile ei neîntregite, a făcut să fie preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestezie în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita” pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dându-le o culoare roz vie naturală și un luciu strălucitor, parfumând și mina. Doza 1 leu.

EAU DE COLOGNE distilație quadruplă specială. 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 dosă pentru 1 litru 2 lei.

Cornalin distrugătorul bătăturilor. Vindecare sigură în cîteva zile. Doza 1 leu.

Gonoryl „Ciupercescu”. Remediu sigur și discret. Vindecă scurgerile cele mai rebele în cîteva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în provincie, contra mandat poștal, atât a preparatelor de mai sus cît și a orice alte medicamente, trimișindu-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuție la domiciliu.

Georgel Perlea

Brăila Constanta

Reprezentant general pentru județul Constanța
al Caselor de Mașini Agricole

Nicolae Fehér & C-ie

Societatea în Companie Furnizorul Curții Regale

Depozitul instalat în STRADA MANGALIEI, în fața Grădinii Publice, asortat cu ultimele creaționile industrii de mașini agricole, se află sub conducerea D-lui ST. CIŞMEGIU.

A apărut

și se află de vinzare la librăriile din Constanța Proprietatea imobiliară din Dobrogea (Diferitele Improprietăți, vînzăre, și de posesori de permută) lucrare datorită d-lui Const. N. Sarry, directorul acestui ziar. Prețul ziarului: 10 lei.

Doctor FRANGOPOL

De la FACULTATEA din PARIS
Specialitate pentru boala de GH. Num. Grechi și cîte Bătrâne.

Consultări de la 2-5 p.m.

No. 108 — CONSTANȚA STRADA CAROL I. — No. 108

N O U

STICLE ISOMETROP

Conservarea
Ochilor

Patentate în Europa și America

Patentate în Europa și America

Se va cere această IS.
marcă pe fiecare stică.

CER MAI CLARĂ VEDERE
FĂRĂ A OSTERI OCII

Evitarea Fluorescenței
dăunătoare ochilor.

Experiențe făcute cu Razele Roentgen

Sticle premiate de Academile oculare din Europa și America.

Depozitar general și unic pentru Dobrogea

P. SCHAPIRA, Bijoutier

Furnizorul Curții Regale.—Constanța

TIPOGRAFIA Dimitrie Nicolaescu

Piața Independenței

CONSTANTA

Str. Carol și Traian.

Asortată cu caractere moderne și cu mașini noi, este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite formate și culori, cu cea mai mare acurateță, esactitate și promptitudine.

Legătorie de Cărți și Rame p. Tablouri

Esecută cele mai elegante și plăcute lucrări.

Unicul magazin de LIBRARIE și PAPETARIE

Depozit de registre și imprimate pentru autorități.

Tipografia Dimitrie Nicolaescu, Constanța